

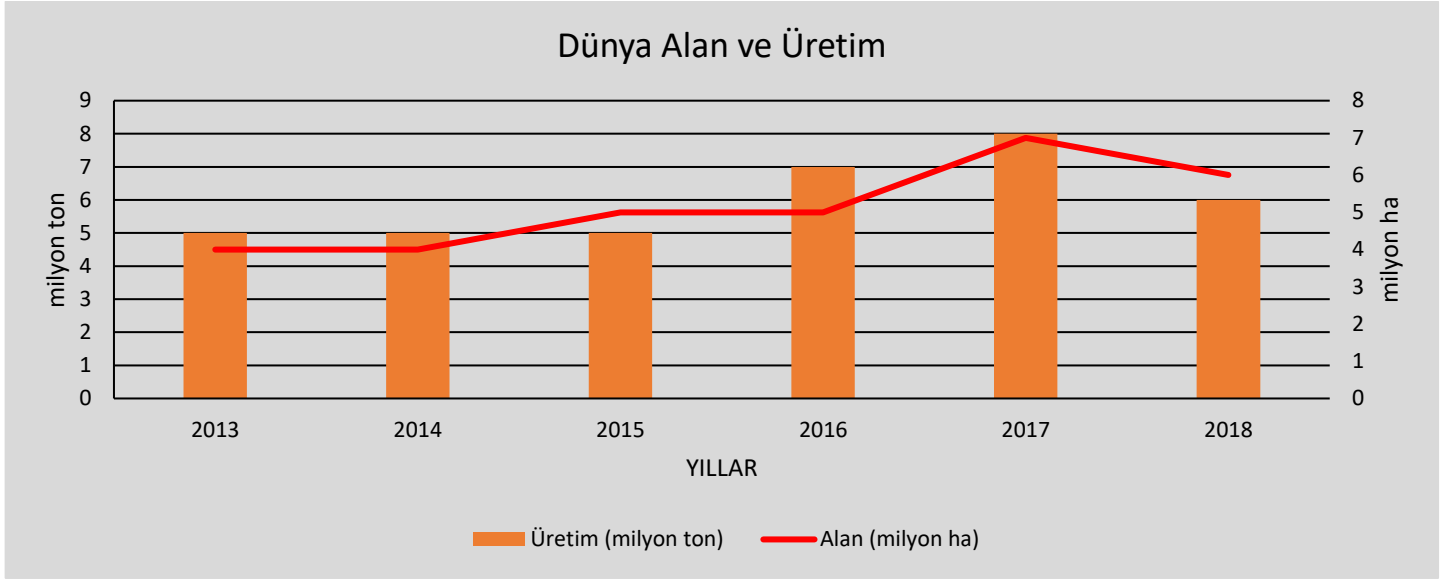

ÜRÜN MASALARI MERCİMEK BÜLTENİ

SAYI: 4

ŞUBAT 2020

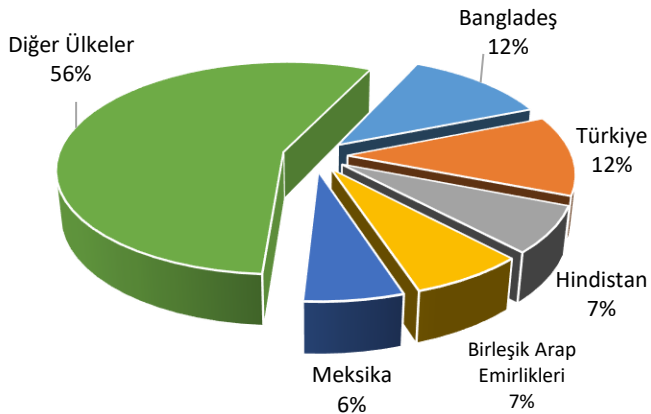
DÜNYADA MERCİMEK

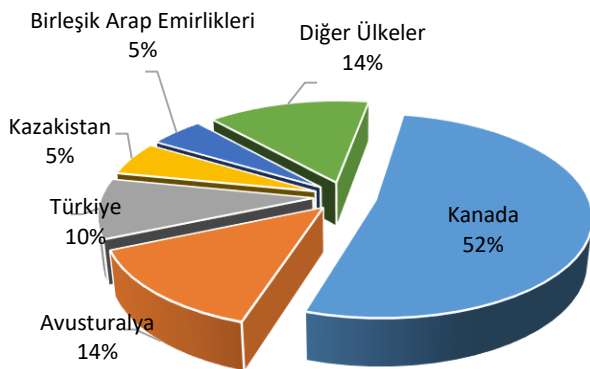
Kaynak: FAO

Baklagillerin önde gelen çeşitlerinden olan mercimek sadece insan beslenmesi açısından değil samanındaki protein değeri ile hayvansal gıdalardaki protein açığının kapatılmasında da önemli protein kaynaklarından biridir. Baklagiller içinde en yüksek protein değeri mercimekte bulunmaktadır. 2018 yılı FAO verilerine göre 6,1 milyon hektar alanda 6,4 milyon ton üretim gerçekleşmiştir. 2017 yılına göre üretim alanlarında artış mevcut iken üretim miktarında azalma mevcuttur. Dünya ortalama verimi 2017 yılında 109 kg/da iken 2018 yılında 104 kg/da'dır.

Dünya Mercimek İthalatı (2018)

Dünya Mercimek İhracatı (2018)

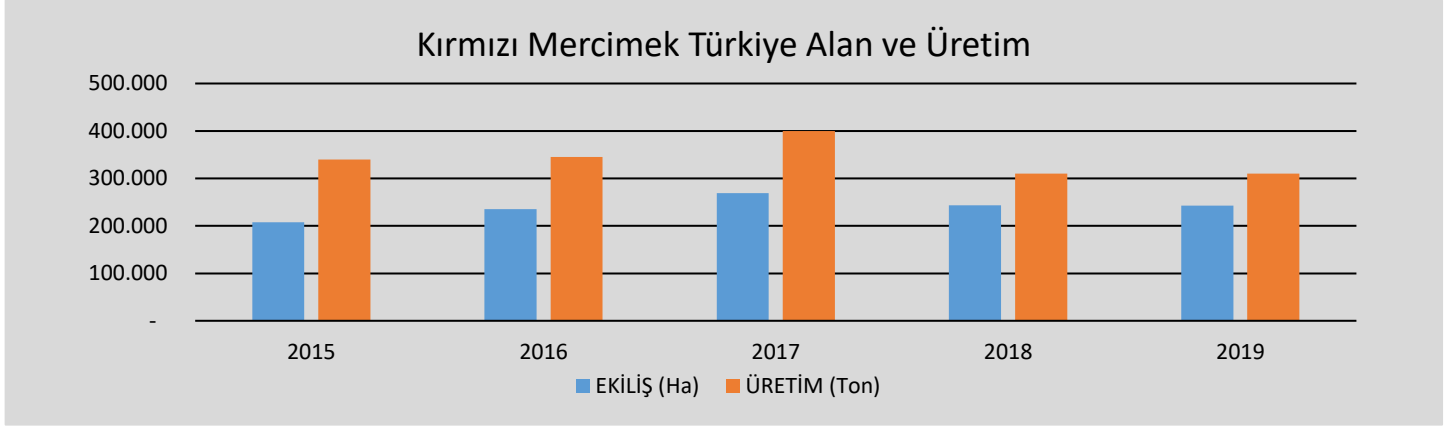

Kaynak: TradeMap, GTIP:071340

Mercimek üretimi doğa koşullarına hassas ve genellikle kuru alanlarda gerçekleştirilmektedir. İklimsel faktörlerde gerçekleşen değişimler mercimek üretimini doğrudan etkilemektedir. Önemli üretici ve ithalatçı ülkelerden olan Hindistan'da iklim değişikliğine bağlı olarak doğal afetlerin artacağı ve bu durumun **Hindistan'ın daha fazla mercimek ithalatı yapmasına sebep olacağı öngörülmektedir.**

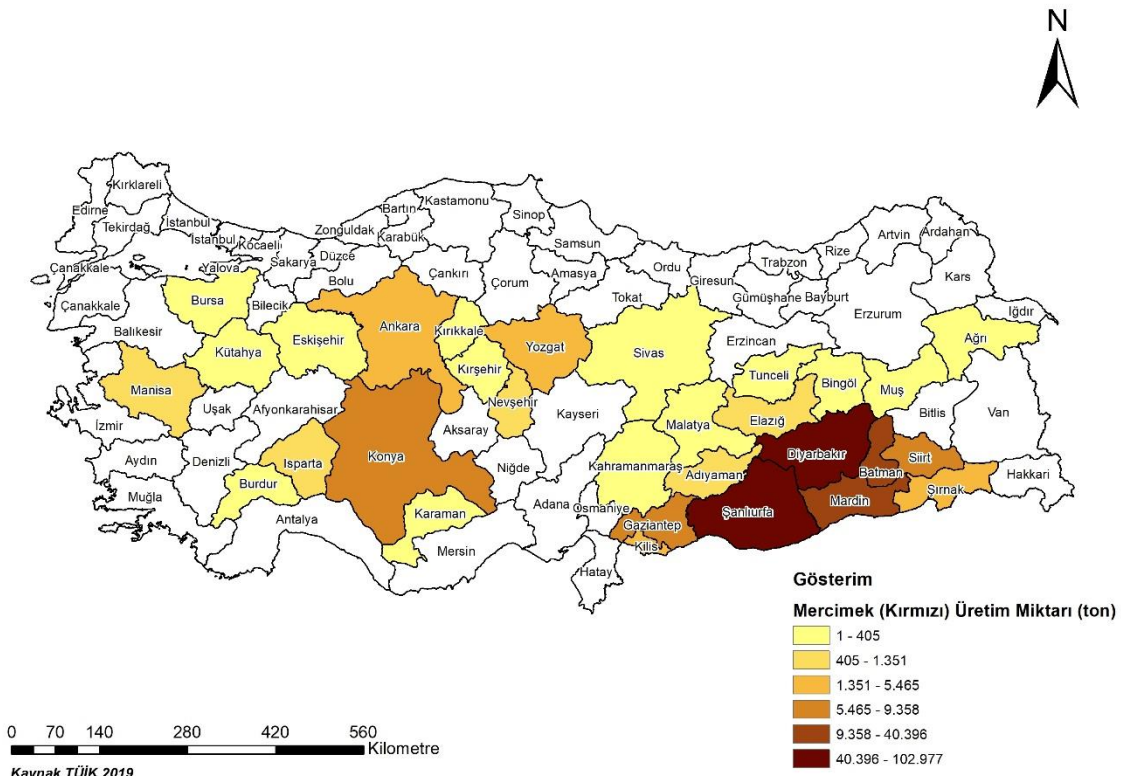
Dünya ihracatında 3. sırada yer alan ülkemiz, Dâhilde İşleme Rejimi kapsamında ithalat gerçekleştirmektedir.

TÜRKİYE'DE MERCİMEK

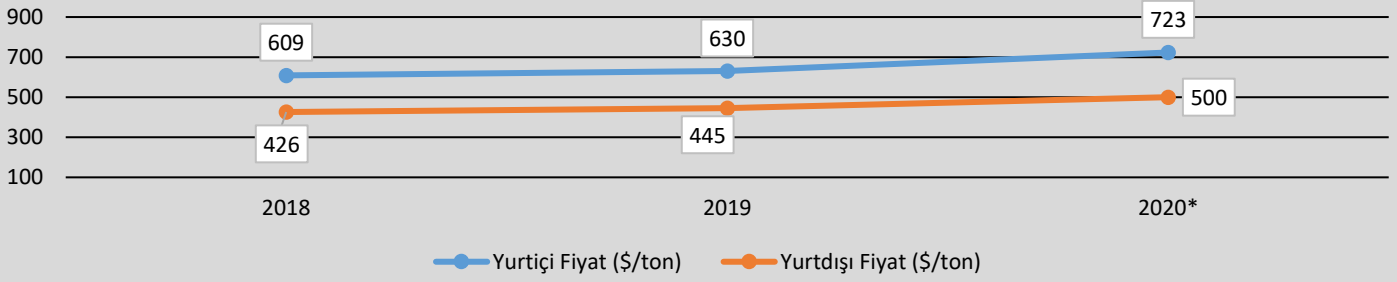

Kaynak: TÜİK

Ülkemizde diğer baklagil ürünleri gibi bir dönem düşüş yaşayan mercimek üretimi; yapılan destekleme ve proje uygulamaları ile göreceli bir artış göstermeye başlamış ise de istenen seviyelerde değildir. 2017 TÜİK verilerine göre kırmızı mercimek için yeterlilik oranı %89,6'dır. Kişi başı tüketiminin 5 kg/yıl olan ülkemizde yemek kültürü içerisinde kırmızı mercimeğin önemli bir yeri olması tüketim miktarını da arttırmaktadır.

Kırmızı Mercimek Yurt İçi ve Yurt Dışı Fiyatlar

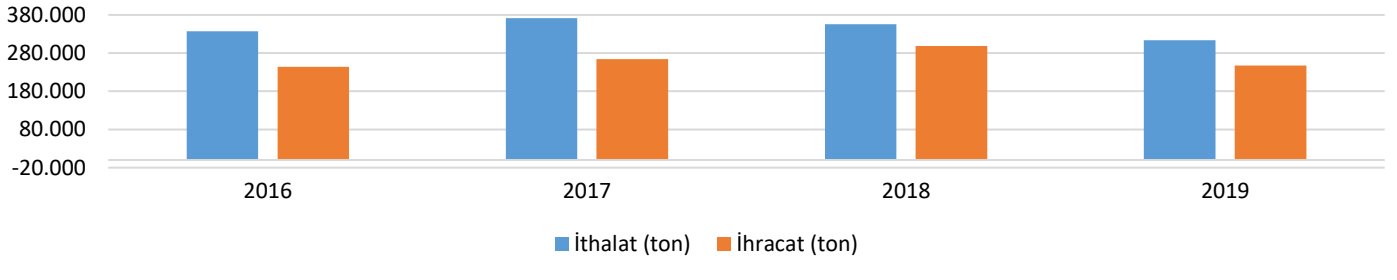

Kaynak: STATUP, Mersin Ticaret Borsası (*):2020 Ocak ayı ortalama fiyat

Ülkemiz borsa fiyatları ve yurt dışı borsa fiyatları karşılaştırıldığında ülkemiz mercimeğinin yurt dışı fiyatlardan daha yüksek fiyata işlem gördüğü anlaşılmaktadır. Lezzet, aroma ve mikro element bakımından zengin olan **ülkemiz mercimeği dış ticarete de yüksek fiyatlara alıcı bulmaktadır.**

DIŞ TİCARET

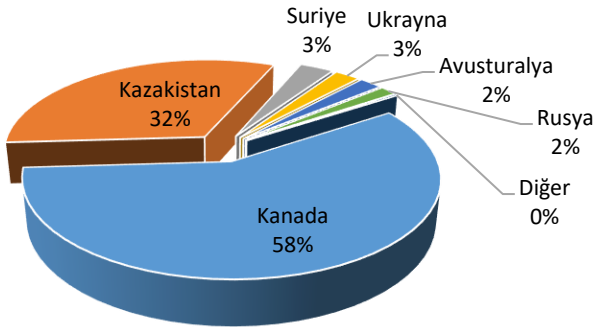
Kırmızı Mercimek İthalat ve İhracatı

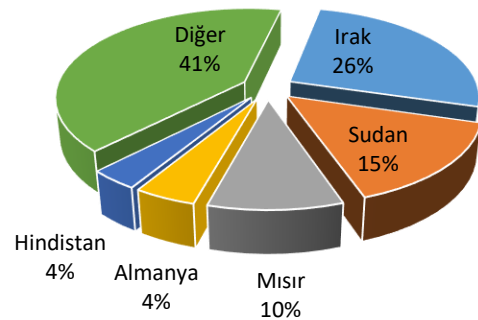
Kaynak: TÜİK, GTİP No: 7134000013, 7134000019

Kırmızı mercimek ithalatı 2018 yılında 355 bin ton iken 2019 yılında 314 bin ton olarak gerçekleşmiştir. İhracat ise 2018 yılında 299 bin ton iken 2019 yılında 248 bin ton olarak gerçekleşmiştir. 2019 yılı ithalat ihracat dengesine bakıldığında ise kırmızı mercimekte yaklaşık **33 milyon dolarlık ülkemiz lehine** farklılık bulunmaktadır.

Mercimek İthalatının Ülkelere Dağılımı

Mercimek İhracatının Ülkelere Dağılımı

Kaynak: TÜİK 2019, GTİP No: 7134000012, 7134000013, 7134000019

İthalatta Kanada ve Kazakistan önemli yer tutarken ihracatta Ortadoğu ülkeleri önemli bir paya sahiptir.

MERCİMEK DESTEKLEMELERİ

Fark Ödemesi Desteği (krş/kg)	Mazot Desteği (TL/da)	Gübre Desteği (TL/da)	Toprak Analizi Desteği	Organik Tarım Desteği	
				Bireysel Sertifika (TL/da)	Grup Sertifikası (TL/da)
50	22	4	40	40	20

*Tarımsal yeraltı su kısıtı bulunan tarım havzalarında mercimek fark ödemesi desteğine %50 ilave destek verilmektedir.

DEĞERLENDİRME

- ✚ Kalite standartlarının ortaya konması, pazara dönük ürün tespitlerinin yapılması, **coğrafi işaret ve markalaşma** faaliyetlerinin yapılması ile birlikte Baklagillerin ekim nöbetine girmesi için farkındalık çalışmalarının oluşturulması adına Bakanlığımızca eğitim ve yayım faaliyetleri yapılması ve TAGEM ile birlikte güdümlü proje yürütülmesi çalışmalarına başlanmıştır. 2020 yılı Havza Bazlı Fark Ödemesi Desteklemelerinde **mercimek lehine düzenleme** yapılması için destek birim fiyatları çalışmalarında konu ele alınmıştır.
- ✚ 2020 üretim sezonuna yönelik ekilişlerde durum tespiti amacı ile 27-28 Ocak 2020 tarihinde Diyarbakır ili Bismil, Sur ve Silvan ilçeleri ile Şanlıurfa ili Haliliye, Hilvan ve Siverek ilçelerinde **saha ziyaretleri** gerçekleştirilmiştir.

- ✚ Kışlık mercimek ekimlerinin tamamlandığı,
- ✚ 2020 üretim sezonu ekim alanlarının bir önceki yılın ekim alanına yakın olduğu,
- ✚ Hali hazırda iklim şartları ve yağış rejiminin uygun gitmesi nedeni ile çıkışlar, yeşil aksam gelişimi, kök gelişimi ve nodozite oluşumlarının uygun seviyede olduğu tespit edilmiştir.

HAZIRLAYAN

Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü

Tarım Havzaları Daire Başkanlığı

☎ 0 312 258 84 03

✉ urunmasalari@tarimorman.gov.tr